

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
31.12.2011
RT I, 21.12.2011, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
13.12.2011 otsus nr 28

Välisõhu kaitse seaduse ja sellega seotud seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 06.12.2011

§ 1. Välisõhu kaitse seaduses (RT I, 05.07.2011, 26) tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 7. peatükki täiendatakse 3. jaoga järgmises sõnastuses:

„3. jagu Süsinikdioksiidi kogumine, transportimine ja maapõues säilitamine

§ 122³. Süsinikdioksiidi maapõues säilitamine

(1) Süsinikdioksiidi maapõues säilitamine on süsinikdioksiidi juhtimine maa-alustesse geoloogilistesse formatsioonidesse püsiva säilitamise eesmärgil.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata süsinikdioksiidi sellise maapõues säilitamise suhtes, kui süsinikdioksiidi kogumaht on väiksem kui 100 kilotoni ja säilitamine toimub teadusuuringute ja arendustegevuse raames või uute toodete ja protsesside katsetamise eesmärgil.

§ 122⁴. Maapõues säilitamiseks kogutava süsinikdioksiidi transportimise piirang

Maapõues säilitamiseks kogutavat süsinikdioksiidi ei tohi maapõues säilitamise eesmärgil transportida väljapoole Euroopa Liidu liikmesriikide territooriumi, nende majandusvööndeid või mandrilavasid Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni tähenduses.

§ 122⁵. Maapõues säilitamiseks kogutava süsinikdioksiidi transporditorustik

(1) Maapõues säilitamiseks kogutava süsinikdioksiidi transporditorustik (edaspidi *transporditorustik*) on survetorustik ja sellega seotud ehitiste kohakindlalt ehitatud talituslik kogum, mis on vajalik maapõues säilitatava süsinikdioksiidi ülekandeks ja juhtimiseks sobivasse geoloogilisse formatsiooni.

(2) Transporditorustikuks ei loeta kaitise asukohas olevat torustikku, mis on vajalik tööstusprotsessist lähtuva süsinikdioksiidi kogumiseks ja kompressiooniks.

§ 122⁶. Transporditorustikule esitatavad nõuded

(1) Transporditorustiku planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.

(2) Transporditorustiku paigaldamisele, kasutusele võtmisele, kasutamisele, ümberehitamisele ja remondile kohaldatakse surveeadmete ohutuse nõudeid.

§ 122⁷. Transporditorustikuga liitumine

(1) Transporditorustikuga liitumine on kaitise või süsinikdioksiidi transporditorustiku ühendamine teisele isikule kuuluva süsinikdioksiidi transporditorustikuga.

(2) Transporditorustiku omanik peab võimaldama talle kuuluva süsinikdioksiidi transporditorustikuga liitumist tehniliste võimaluste piires, kui sellega ei seata ohtu olemasolevat transpordijõudlust. Transporditorustikuga liitumise võimaldamisest keeldumist tuleb kirjalikult põhjendada.

(3) Transporditorustiku omanik, kes on tehniliste võimaluste puudumise tõttu liitumisest keeldunud, teeb liitumise võimaldamiseks vajalikud muudatused, kui need on majanduslikult otstarbekad või kui potentsiaalne liituja on nõus nende eest tasuma, tingimusel et see ei avalda kahjulikku mõju süsinikdioksiidi transpordi keskkonnaohutusele.

(4) Transporditorustiku omanik töötab välja süsinikdioksiidi transporditorustikuga liitumise tingimused (edaspidi *liitumistingimused*).

(5) Liitumistingimused peavad:

- 1) olema läbipaistvad ja üheselt mõistetavad;
- 2) järgima sarnaste liitujate võrdse kohtlemise põhimõtet;
- 3) arvestama transporditorustiku tehnilisi võimalusi.

(6) Transporditorustiku omanik avaldab oma veebilehel:

- 1) transporditorustiku tehnilised andmed ja andmed saavutatava transpordijõudluse kohta;
- 2) liitumistingimused;
- 3) andmed transporditorustikuga liitumise tasu kujunemise põhimõtete kohta;
- 4) andmed transporditorustikuga transporditava süsinikdioksiidi säilitamise kohtade ja säilitamise võimsuste kohta.

§ 122⁸. Maapõues säilitamiseks kogutava süsinikdioksiidi koostisele esitatavad nõuded

(1) Maapõues säilitamiseks kogutav süsinikdioksiid ei tohi sisaldada lisaaineid, välja arvatud süsinikdioksiidi kogumisel allikast lähtuvad või kogumis- või juhtimisprotsessiga juhuslikult kaasnevad ained ning süsinikdioksiidi liikumise seireks vajalikud indikaatorained.

(2) Käitaja, kes tegeleb süsinikdioksiidi kogumisega, peab vähemalt üks kord kalendrikuus analüüsima muude ainete sisaldust maapõues säilitamiseks kogutavas süsinikdioksiidis, sealhulgas määrama söövitavaks klassifitseeritud ainete sisalduse vastavalt kemikaaliseadusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 136, 29.05.2007, lk 3–280) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355).

§ 122⁹. Aruandlus maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumise ja transpordi kohta

(1) Käitaja, kes tegeleb maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumisega, esitab iga aasta 31. märtsiks Keskkonnaministeeriumile andmed eelmisel kalendriaastal kogutud süsinikdioksiidi koguse, selle mõõtmismeetodite ning keemilise koostise kohta käitiste kaupa.

(2) Transporditorustiku omanik esitab iga aasta 31. märtsiks Keskkonnaministeeriumile andmed eelmisel kalendriaastal tema transporditorustiku kaudu juhitud süsinikdioksiidi koguse ja selle mõõtmismeetodite kohta.

(3) Maapõues säilitamiseks kogutud ja transporditud süsinikdioksiidi kogused määratakse vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 2010/345/EÜ, millega muudetakse otsust 2007/589/EÜ seoses süsinikdioksiidi kogumisest, transpordist ja geoloogilisest säilitamisest tekkiva kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse suuniste lisamisega (ELT L 155, 22.06.2010, lk 34–47).

§ 122¹⁰. Suurest põletusseadmest lähtuva maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumise ja transpordi võimalikkuse hindamine

(1) Suure põletusseadme käitaja, kelle põletusseadme elektriline nimivõimsus on planeeritud 300 megavatti või enam, esitab enne suurele põletusseadmele ehitusloa saamist Keskkonnaministeeriumile hinnangu selle kohta, kas:

- 1) süsinikdioksiidi maapõues säilitamiseks sobivad kohad on kättesaadavad;
- 2) süsinikdioksiidi transport on tehniliselt ja majanduslikult võimalik;
- 3) süsinikdioksiidi kogumise süsteemi moderniseerimine on tehniliselt ja majanduslikult võimalik.

(2) Keskkonnaministeerium teeb otsuse suurest põletusseadmest lähtuva süsinikdioksiidi kogumise ja transportimise võimalikkuse kohta, võttes aluseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hinnangu ja muu kättesaadava teabe, sealhulgas teabe, mis käsitleb inimese tervist ja keskkonnakaitset.

(3) Kui Keskkonnaministeerium otsustab, et suurest põletusseadmest lähtuva süsinikdioksiidi kogumine ja transportimine on võimalik, siis peab suure põletusseadme käitaja tagama, et suure põletusseadme asukohas on piisavalt ruumi süsinikdioksiidi kogumiseks ja kompressiooniks vajalike seadmete jaoks.

§ 122¹¹. Süsinikdioksiidi maapõues säilitamisega seotud informatsiooni avalikustamine

Keskkonnaministeerium avalikustab süsinikdioksiidi maapõues säilitamise eesmärgil kogumise ja transpordiga seotud keskkonnateabe oma veebilehel.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 141¹ järgmises sõnastuses:

„§ 141¹. Maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumise, transportimise ja aruandluse nõuete rikkumine

(1) Maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumise, transportimise ja aruandluse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 150¹ järgmises sõnastuses:

„§ 150¹. Heitkoguse ühikute tagastamine

Alates 2013. aasta 1. jaanuarist ei rakendata käesoleva seaduse § 120 lõike 3 alusel kehtestatud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise nõuet nende heitkoguste suhtes, mis on tõendatud käesoleva seaduse § 120 lõike 3 alusel kehtestatud korra kohaselt ja transporditud maapõues säilitamiseks käitisesse, millel on selleks kehtiv luba Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135), kohaselt.”;

4)seadust täiendatakse §-ga 150² järgmises sõnastuses:

„§ 150². Suurest põletusseadmest lähtuva süsinikdioksiidi kogumise ja transpordi võimalikkuse kohta hinnangu esitamine

Suure põletusseadme käitaja, kelle põletusseadme elektriline nimivõimsus on 300 megavatti või enam ja kelle põletusseadme ehitusluba on antud pärast 2009. aasta 24. juunit, peab käesoleva seaduse § 122¹⁰ lõikes 1 nimetatud hinnangu Keskkonnaministeeriumile esitama 2012. aasta 31. märtsiks.”;

5)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135).”

§ 2. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (RT I, 16.11.2010, 13) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 25 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„25) maagaasi, nafta- või keemiatoodete või muude vedelainete transportimiseks üle 40 kilomeetri pikkuse ja 800 millimeetrise läbimõõduga torustiku püstitamine;”;

2)paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse punktiga 25¹ järgmises sõnastuses:

„25¹) maapõues säilitatava süsinikdioksiidi transportimiseks üle 40 kilomeetri pikkuse ja üle 800 millimeetrise läbimõõduga torustiku ning sellega seotud pumbajaamade ehitamine;”;

3)paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse punktiga 34¹ järgmises sõnastuses:

„34¹) ehitiste ehitamine käesoleva lõike punktides 1–34 nimetatud tegevusest, käitistest või ehitistest lähtuva süsinikdioksiidi kogumiseks maapõues säilitamise eesmärgil või kui maapõues säilitamiseks kogutava süsinikdioksiidi aastane kogumaht on vähemalt 1,5 megatonni käitise kohta;”;

4)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 35 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„35) käesoleva lõike punktides 1–34¹ ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine või rekonstrueerimine, kui see vastab käesolevas lõikes sätestatudle või kui tegevus või käitis muutmise või ehitise laiendamise või rekonstrueerimise tulemusel tervikuna vastab käesolevas lõikes sätestatudle.”;

5)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135).”

§ 3. Keskkonnastutuse seaduses (RT I 2007, 62, 396; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõiget 2 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) välisõhu kaitse seaduse kohaselt süsinikdioksiidi maapõues säilitamisega seotud tegevus.”;

2)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135).”

§ 4. Maapõueseaduses (RT I 2004, 84, 572; 2010, 44, 260) tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-ga 59¹ järgmises sõnastuses:

„§ 59¹. Süsinikdioksiidi maapõues säilitamine

(1) Eesti Vabariigi territooriumil ja Eesti mandrilava all on välisõhu kaitse seaduse kohane süsinikdioksiidi maapõues säilitamine keelatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata, kui maapõues säilitatava süsinikdioksiidi kogumaht on väiksem kui 100 kilotonni ja säilitamine toimub teadusuuringute ja arendustegevuse raames või uute toodete ja protsesside katsetamise eesmärgil.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 72¹ järgmises sõnastuses:

„§ 72¹. Süsinikdioksiidi ebaseaduslik maapõues säilitamine

(1) Süsinikdioksiidi maapõues säilitamise eest kogumahu 100 kilotonni ja enam või süsinikdioksiidi maapõues säilitamise eest kogumahu alla 100 kilotonni, kui see ei toimu teadusuuringute ja arendustegevuse raames või uute toodete ja protsesside katsetamise eesmärgil, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –